

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 1. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 7. oktober 2021

Tidspunkt: kl. 12.00

Sted: vær. 1-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Leif Lahn Jensen (S), Kasper Roug (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Rasmus Nordqvist (SF), Anne Sophie Callesen (RV), Søren Egge Rasmussen (EL), Søren Søndergaard (EL), Martin Geertsen (V), Christoffer Aagaard Melson (V), Erling Bonnesen (V), Hans Christian Schmidt (V), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Alex Ahrendtsen (DF), Katarina Ammitzbøll (KF), Per Larsen (KF) og Peter Seier Christensen (NB).

Desuden deltog: Sundhedsminister Magnus Heunicke, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn og beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Præsentation og drøftelse af EU-reformgruppens rapport med anbefalinger

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Siden sidst: Tidlig orientering om forslag til forordning om en ramme til sikring af forsyning af kriserelevante medicinske modforanstaltninger i tilfælde af en folkesundhedsmæssig krisesituation på EU-plan (en del af Kommissionens HERA-pakke)

EU-note (2020) – E 47 (EU-nyt af 20/9-21 om HERA)

EUU alm. del (2020) – Bilag 840 (kommenteret dagsorden)

KOM (2021) 0577 – Spørgsmål 1 (spm. om ministerens forventning til den konkrete udmøntning og fremtiden for HERA-projektet)

Sundhedsministeren: Kommissionen præsenterede den 16. september 2021 HERA-pakken (Myndigheden for Kriseberedskab og -indsats på Sundhedsområdet), der består af en meddelelse, en kommissionsafgørelse og et forslag til forordning, der samlet danner grundlaget for den nye myndighed for kriseberedskab- og indsats på sundhedsområdet – HERA.

Pakken er stadig ny, og vi har derfor ikke haft mulighed for at se på alle detaljer endnu. Jeg giver derfor en tidlig orientering for udvalget i dag, hvor jeg vil gå så langt ind i sagen, som jeg kan på nuværende tidspunkt – og så sender vi selvfølgelig grund- og nærhedsnotater for meddelelsen og forordningsforslaget til Europaudvalget.

Idéen bag oprettelsen af et HERA-agentur blev første gang introduceret af kommissionsformand Ursula von der Leyen ved hendes tale om Unionens tilstand sidste efterår. Oprettelsen af HERA er en del af Kommissionens vision om at styrke EU på sundhedssikkerhedsområdet med en styrkelse af Lægemiddelagenturet, EMA, og Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme, ECDC. Og altså med etableringen af HERA, som skal fokusere på forsyningsikkerhed og på at mindske afhængigheden af tredjelande.

HERA er inspireret af – men ikke kopieret fra – det amerikanske BARDA-agentur (Biomedical Advanced Research and Development Authority), der i forbindelse med covid-19-pandemien bl.a. har understøttet udviklingen af vaccinen fra Pfizer-BioNTech.

Jeg har ved tidligere lejligheder haft gode drøftelser med udvalget om HERA, bl.a. med særligt fokus på, hvorvidt vi fra dansk side skulle overveje at arbejde for, at HERA blev placeret i Danmark. Men Kommissionen har med den fremlagte pakke valgt at oprette HERA som en intern myndighed under Kommissionen og ikke som et selvstændigt agentur, og derfor er det ikke relevant at arbejde for placering i Danmark på nuværende tidspunkt.

HERA-pakken er bygget sådan op, at HERA etableres ved en kommissionsafgørelse, der opretter selve myndigheden sammen med HERA's bestyrelse, som skal varetage den strategiske ledelse af HERA i fremtid. Her deltager både medlemslandene og Kommissionen, hvor formanden er en repræsentant fra Kommissionen.

HERA skal i fremtid bl.a. se på trusselvurderinger af forventede fremtidige alvorlige sundhedskriser og investere i avanceret forskning og innovation, der skal kunne afhjælpe fremtidige kriser. Myndigheden skal arbejde for mindre sårbarhed på de områder, hvor EU er afhængig af tredjelan-

de med hensyn til bl.a. kritiske sundhedsprodukter og indholdsstoffer. HERA skal også promovere fælles EU-indkøb og opbygning af lagerkapacitet i EU.

Kommissionen definerer selv HERA's opbygning og opgaver med kommissionsafgørelsen. Medlemslandene og Europa-Parlamentet har derfor ikke direkte indflydelse på denne, og opbygningen er ikke til forhandling. Afgørelsen trådte i kraft ved offentliggørelsen den 16. september 2021.

Ud over kommissionsafgørelsen om etableringen af HERA indeholder pakken også et forordningsforslag om en ramme til sikring af forsyning af kriserelevante medicinske modforanstaltninger i tilfælde af en folkesundhedsmæssig krisesituation på EU-plan.

Forordningsforslaget skal give Kommissionen – og dermed HERA-myndigheden – de fornødne beføjelser til at agere på medlemslandenes vegne ved fremtidige sundhedskriser – dvs. i krisetid.

Forslaget lægger op til, at medlemslandene i krisetid kan aktivere et nødhjælpsrammeverk og beslutte at give Kommissionen mandat til at anvende en række forskellige redskaber og tiltag for at sikre forsyningssituationen.

Medlemslandene kan med forslaget bl.a.

- etablere en sundhedskrisebestyrelse (Health Crisis Board), som består af repræsentanter fra medlemslandene, Kommissionen og relevante EU-institutioner
- etablere en mekanisme til overvågning af forsyning af kriserelevante sundhedsprodukter
- give Kommissionen mandat til at agere som centralt indkøbsorgan og derigennem forhandle med virksomheder og producenter af kriserelevante sundhedsprodukter, råmaterialer og indholdsstoffer – som Kommissionen f.eks. har gjort i forbindelse med covid-19-vaccinerne
- sikre reservering af såkaldt opskalérbar produktionskapacitet
- iværksætte nødhjælpsforskning og innovation
- udforme inventarlistor for sundhedsprodukter, råmaterialer, indholdsstoffer, infrastruktur
- bruge finansiering fra EU's nødhjælpsinstrument (ESI).

Pakkens sidste element er en meddelelse, der beskriver den overordnede ramme for sammenhængen mellem forordningsforslaget og Kommissionsafgørelsen. Meddelelsen er en kommunikation fra Kommissionen og er derfor heller ikke til forhandling.

Der er lagt op til, at HERA skal finansieres af omkring 6 mia. euro inden for EU's flerårige finansielle ramme over indeværende periode 2021-2027.

Heraf skal ca.

- 2,8 mia. euro komme fra sundhedsprogrammet EU4Health
- 1,7 mia. euro komme fra forskningsprogrammet Horisont Europa
- 1,3 mia. euro komme fra civilbeskyttelsesprogrammet RescEU.

I krisetider skal HERA derudover finansieres under ESI.

Kommissionen nævner desuden, at HERA's operationer skal kunne finansieres via direkte nationale bidrag både i freds- og krisetider. Det er dog ikke uddybet nærmere.

Fra et dansk perspektiv er der mange gode takter og elementer i HERA-forslaget og i HERA-pakken. Intentionen er overordnet at gøre EU og medlemslandene bedre i stand til at håndtere sundhedskriser og at styrke sundhedssikkerheden samt forsyningsikkerheden. Det stiller regeringen sig grundlæggende positiv overfor.

Covid-19-pandemien demonstrerede nogle af EU's svagheder med at sikre tilgængeligheden og forsyningen af både lægemidler, medicinsk udstyr og andre kritiske sundhedsprodukter. I Danmark og i andre medlemslande var vi derfor i begyndelsen af pandemien nødt til at træffe vores egne nationale foranstaltninger for at sikre forsyningsikkerheden. Også herhjemme har der været kritiske udfordringer for forsyningskæderne. Vi er derfor enige med Kommissionen i, at der er behov for at sikre forsyningen af de helt afgørende sundhedsprodukter under fremtidige sundhedskriser i EU.

Fra et dansk perspektiv er det vigtigt, at der findes bæredygtige løsninger, som ikke kun sigter på EU's udfordringer i forbindelse med covid-19, men også har fokus på, hvordan vi afhjælper fremtidens sundhedskriser. Vi synes også, det er vigtigt, at der er en effektiv og tydelig arbejdsdeling mellem den nye HERA-myndighed og de eksisterende agenturer som EMA (Det Europæiske Lægemiddelagentur) og ECDC (Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme).

Samtidig er det vigtigt for regeringen at sikre, at medlemslandenes ansvar og kompetencer omkring beslutninger om national forsyning respekteres. Det skal som udgangspunkt stå klart, at HERA ikke skal være en erstatning for – men et supplement til – medlemslandenes eget nationale beredskab.

Vi har fra dansk side visse forbehold over for den foreslåede styring og ledelse af HERA. Vi ser gerne, at medlemslandene inddrages i højere grad – også med hensyn til de beføjelser, som tillægges Kommissionen.

Der er desuden en række uklarheder om finansieringen af HERA, som vi fra dansk side forsøger at få belyst. Det fremgår f.eks. ikke nærmere af HERA-pakken, hvordan Kommissionen forestiller sig, at nationale bidrag vil komme til at fungere, og det har vi brug for at få afdækket. Med MFF-aftalen er der afsat en historisk høj ramme til sundhedsområdet. Det er positivt, at Kommissionen målretter nogle af midlerne til HERA.

Danmark og mange andre EU-lande nævner på de tekniske drøftelser særligt spørgsmålene om tilstrækkelig inddragelse af medlemslandene og finansiering.

Sidst, men ikke mindst, er det vigtigt for regeringen, at der er en tæt dialog med lifesciencebranchen og forskningsmiljøet. Vores erfaringer fra covid-19-pandemien er netop, at der kommer bedre løsninger, når både offentlige og private aktører spiller med og samarbejder om at løse problemstillingerne.

I øvrigt kan jeg sige, at vi tidligt i processen har udarbejdet et non-paper sammen med Finland, hvor vi har redegjort for netop disse overvejelser. Non-paperet blev delt med Kommissionen i begyndelsen af september 2021 – inden HERA-pakken landede.

Det er stadig tidligt i forhandlingsforløbet. De indledende tekniske drøftelser begyndte i sidste uge, og regeringen har som sagt ikke haft mulighed for at se på alle detaljer endnu. Det er endnu ikke til at sige, hvor langt forhandlingsforløbet vil være i Rådet.

Jeg vil benytte denne anledning til at lytte til udvalgets indledende bemærkninger til HERA-pakken – og særligt forordningsforslaget, som medlemslandene skal drøfte i den kommende tid. Jeg ser frem til at høre jeres tanker, og regeringen vil tage jeres overvejelser med i de kommende drøftelser.

Som nævnt oversender regeringen også grund- og nærhedsnotat til udvalget, og jeg kommer naturligvis tilbage og drøfter sagen nærmere, når jeg forelægger regeringens forhandlingsoplæg.

Ulla Tørnæs: Det er ærgerligt, at HERA ikke bliver et agentur, som vi kunne arbejde for at få placeret i Danmark. Men det er fint, at der nu er endelig klarhed over det.

I sidste uge drøftede vi den parlamentariske kontrol af de områder, som HERA skal regulere, med europaparlamentsmedlemmerne. Der er stor frustration hos nogle af dem over udsigten til at blive fuldstændig afkoblet i denne sammenhæng. Derfor er jeg glad for, at ministeren betoner, at han i de kommende forhandlinger vil understrege, at der er nogle udeståender for så vidt angår de nationale parlamenter og regeringer, som vi er nødt til at have klarhed over. Der vil også være brug for at se nærmere på, hvad Europa-Parlamentets rolle bliver i forbindelse med parlamentarisk kontrol.

Jeg forstår, at en del af forskningsinitiativerne i lifescience nu flytter fra Horisont Europa til HERA, og jeg vil opfordre ministeren til at se nærmere på, hvilken betydning det får. Betyder det, at man flytter beslutningen om, hvad der skal forskes i, eller hvad lægges der op til?

Kim Valentin: Det er selvfølgelig ærgerligt, at vi ikke får et agentur i Danmark for det havde været rigtig godt. Kan ministeren komme lidt tættere på krisedefinitionen – kunne man komme ud for den situation, at der er krise ét sted, men ikke et andet?

Desuden er jeg som Ulla Tørnæs interesseret i Europa-Parlamentets rolle. Det lyder som om, regeringen har en holdning til, hvad Europa-Parlamentets rolle skal være, og hvordan de nationale parlamenter skal inddrages.

Anne Valentina Berthelsen: I Socialistisk Folkeparti er vi også ret bekymrede for Europa-Parlamentets rolle, og hvilken mulighed vi får for at udøve demokratisk kontrol. Jeg synes, at Europa-Parlamentet skal inddrages tilstrækkeligt, så vi får en så god demokratisk kontrol som muligt. Kan ministeren forestille sig, at Danmark og regeringen ikke støtter HERA, medmindre Europa-Parlamentet bliver medlovgiver? Det vil betyde, at man ikke støtter forslaget i dets nuværende form.

Derudover jeg gerne bede om et notat om retsgrundlaget og den parlamentariske kontrol, som umiddelbart ligger i forslaget. Jeg forstår, at ministeren også er meget opmærksom på åbenhed om finansiering og mulige interessekonflikter for industrien. Hvis jeg har misforstået noget, må han

gerne korrigerer mig, men jeg synes, at vi fra dansk side bliver nødt til at arbejde for nogle garantier, og så må vi følge det.

Sundhedsministeren: Jeg er enig i Ulla Tørnæs og Kim Valentins konklusioner om placering. Jeg har også fulgt med i den temmelig kritiske debat i Europa-Parlamentet i denne uge om manglende inddragelse.

Jeg kommer ikke lige nu til at svare på, om regeringen støtter HERA eller ej. Der er stillet et § 20-spørgsmål til udenrigsministeren, og uanset om man støtter HERA eller ej, har Kommissionen hjemmel til at træffe denne beslutning og nedsætte myndigheden med grundlag i artikel 122 i EUF-traktaten. En del af det er derfor ikke til debat i Rådet, men der kommer mere indhold senere, bl.a. forordningen, som jeg fremlagde noget af.

Vi kan godt levere et notat om hjemmelsgrundlaget, men vi forstår, at Rådets Juridiske Tjeneste er ved at se nærmere på det.

Forordningen kommer til at kunne forpligte medlemslandene, og vi er opmærksomme på, at vi i forhandlingerne skal have for øje, at der er den nødvendige handlefrihed på nationalt niveau – altså at det ikke bliver noget, der erstatter, men noget, der supplerer og giver os bedre muligheder og mere sikkerhed i sundhedskriser.

Kim Valentin spørger om krisedefinitionen, og det er et godt spørgsmål, som vi selv har prøvet at dykke ned i. Vi har ikke fået svar, så jeg kan ikke levere et svar til jer på nuværende tidspunkt, men det indgår i de tekniske drøftelser.

Man kan godt forestille sig, at der er sundhedskrise nogle steder i EU og ikke andre – det sker jo lige nu. Vi har en meget alvorlig situation i Rumænien og flere andre af de centrale og østeuropæiske lande i EU i øjeblikket pga. af covid-19, som vi slet ikke har i Danmark eller nogen af vores nabolande. Men belært af covid-19 kan vi se, at et stort sundhedsproblem i ét land ofte vil flytte sig til de øvrige lande. Det er min umiddelbare vurdering, men vi kan svare mere detaljeret, når vi er nået længere i de tekniske drøftelser.

Katarina Ammitzbøll: HERA kan på mange måder give god mening og er også et godt supplement til WHO – hvis vi kan hjælpe os selv, bliver WHO bedre i stand til at hjælpe andre ude i verden. Men hvordan definerer vi sundhedskriser, og hvor i verden opstår de? Spørgsmålet er, om HERA – når der er udefrakommende sundhedstrusler som covid-19 – også vil spille en rolle i at afhjælpe sundhedskriser i lande uden for EU. F.eks. ved at tage til Vestafrika med medicin mod fugleinfluenza og ebola for at forhindre, at det rammer Europa.

Med hensyn til forsyningssikkerheden på medicin og andet sundhedsudstyr vil jeg gerne vide, hvordan og hvor det skal opbevares? EU har håndteret forsyningssikkerhed godt, og det skal vi fastholde fremadrettet, så vi ikke behøver at rejse til tredjelande midt i en krise for at få hjælp, når vi egentlig godt kan løse det selv i EU.

Ulla Tørnæs: Jeg spurgte tidligere, om der sker nogen kompetenceændringer, når dele af finansieringen af HERA kommer fra Horisont Europa-programmerne – hvem beslutter, hvad der skal forskes i? Den danske tilgang er jo, at midlerne konkurrenceudsættes, og excellencebaseret forskning er i fokus for at være sikker på, at vi bruger skattekroneerne dér, hvor vi også får mest ud af

det. Jeg er bekymret for, hvad der sker, hvis man flytter konkurrenceudsatte midler over i en anden kasse. Det er vigtigt at få at vide – ikke mindst for den danske lifesciencesektor – hvad der er lagt op til omkring forsknings- og udviklingsdelen under HERA, fordi det finansieres af eksisterende forskningsmidler inden for EU-budgettet. Det kan godt være, at ministeren ikke kan svare på det her og nu, men så vil jeg gerne bede om at få et notat om det.

Sundhedsministeren: EU var ikke forberedt godt nok på covid-19-pandemien, og den blotlagde vores skrøbelighed. Vi har kæmpet både nationalt og internationalt, og vi er lykkedes med at tackle problemerne løbende, men der var jo ting, der skulle opfindes og skaffes undervejs, og for at undgå den samme situation i fremtiden har Kommissionen lanceret HERA. Myndigheden kan også arbejde internationalt f.eks. for at sikre vaccinefabrikker i Afrika.

Jeg har selv været meget optaget af definitionen af en sundhedskrise, for der kan være sundhedskriser på mange niveauer. Det er vigtigt, at man er fleksibel og ikke pludselig sætter al fornuftig og velfungerende produktion – f.eks. i lifesciencebranchen – ud af kraft. Vi har stor gavn af den branche, og det er vigtigt, at de kan fortsætte med at producere og udvikle. Det er derfor vigtigt, at indholdet i HERA ikke giver dårligere vilkår for dem – måske endda tværtimod.

Den globale sundhedskrise ramte forsyningskæder på alle områder, men det ramte først sundhedsforsyningskæderne, og det har voldsomme konsekvenser, når de pludselig bliver truede. Derfor har HERA fokus på, hvordan man kan gøre dem mere robuste og sikre, at vi ikke er så afhængige af tredjelande.

I forhold til finansieringen ved vi endnu ikke, om der sker kompetenceændringer. Vi vender tilbage til det sammen med uddannelses- og forskningsministeren, når vi har et svar. I det hele taget er vi på så tidligt et niveau, at mange af jeres spørgsmål ikke kan besvares konkret, da vi afventer tilbagemeldinger fra de tekniske drøftelser. Men vi tager jeres spørgsmål med og beder vores folk om at undersøge det.

Ulla Tørnæs: Som jeg forstod ministerens indledende gennemgang, var der tre forskellige finansieringskilder og alle inden for MFF'en. En del af finansieringen kommer fra Horisont Europa, hvor der gælder nogle helt særlige spilleregler for udmøntning af midler. Bl.a. lægger vi fra dansk side stor vægt på, at det er konkurrenceudsat, så hverken politikere eller embedsmænd kan bestemme, hvem der kan tildeles midler. Fastholdes spillereglerne for Horisont Europa, når dele af midlerne fra Horisont Europa flyttes ind i HERA, eller ændres spillereglerne, fordi det nu skal bidrage til løsning af sundhedskriser? Det er helt i orden, hvis ministeren ikke kan svare på det lige her og nu, for der er sikkert heller ikke er en knivskarp afklaring af det i EU-systemet, men jeg synes, vi skal være opmærksomme på det fra dansk side, for vores universiteter og lifesciencesektor er dygtige til at hjemtage EU-midler.

Sundhedsministeren: Vi vil have stor fokus på, om der bliver foreslået andre spilleregler for udmøntning af de midler, der flyttes fra Horisont Europa til HERA.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3817 (landbrug og fiskeri) den 11. - 12. oktober 2021

EUU alm. del (20201) – Bilag 840 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri forelagde punkt 1 til forhandlingsoplæg og de resterende punkter til orientering.

FO 1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen

– *Politisk enighed*

KOM (2021) 0491

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (20201) – Bilag 295 (udvalgsmødereferat side 40, forhandlingsoplæg vedr. 2021 forelagt 9/10-20)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Forslaget indeholder kvoter for ti bestande og lægger op til meget store reduktioner på især torsk, men også sild, i den vestlige Østersø. Desuden må laks i 2022 som noget nyt kun fanges som bifangst. Det siger sig selv, at det vil have store negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for de fiskere, der bliver ramt af kvotereduktioner.

For vesttorsk har Kommissionen foreslået en kvote på 324 tons til det kommercielle fiskeri, som alene må anvendes til bifangster. Lukkeperioden udvides desuden med 14 dage i den vestlige Østersø. Og igen i år er østtorsk også begrænset til bifangst. Det bliver svært for fiskerne at tilrettelægge deres fiskeri med så begrænsede bifangstkvoter, særligt for vesttorsk og vestsild. Ikke mindst fordi vesttorsk er en af vigtigste kvoter for de danske fiskere i Østersøen.

Kommissionen har anlagt en forsigtig tilgang med henvisning til det blandede fiskeri med behov for beskyttelse af især torsk. Således har den biologiske rådgivning lagt op til, at der ville kunne fastsættes lidt højere kvoter, end Kommissionen har foreslået, for brisling, centralsild og rødspætte. Det ville kunne ske med respekt for bæredygtigheden. Derfor bør der også findes en samlet løsning for torsk i Østersøen, som tillader fortsat fiskeri på andre bestande, idet der tages højde for landingsforpligtelsen.

Det rekreative fiskeri efter torsk begrænses betydeligt til én torsk, som den enkelte lystfisker må tage med i land pr. dag. Dertil kommer, at der ikke må være rekreativt fiskeri efter torsk i lukkeperioden. Rekreativt trollingfiskeri efter laks er tilladt med maksimum én laks pr. lystfisker pr. dag, og vilde laks skal genudsættes.

Der er lagt op til, at alle skal indrette sig på at få meget lidt torsk. Derfor er det væsentligt med en samlet plan for fremtidens fiskeri i Østersøen. Som en del af en sådan plan mener jeg, at der er behov for at hjælpe nogle fiskere ud af fiskeriet på en god måde, og efter min opfattelse er der behov for en ophugningsordning. Jeg vil fortsætte drøftelserne om dette med Folketingets partier. Danmarks Fiskeriforening har også efterspurgt det, og det er et meget stort ønske for dem. I denne situation bliver det afgørende at imødekomme det.

Vi er i nogle helt ekstraordinære omstændigheder. Uanset hvordan vi forholder os, må vi forudse et forhandlingsresultat, som ligger tæt op ad Kommissionens restriktive forslag. Det tilsiger den alvorlige situation. Derfor kan regeringen også overordnet bakke op om Kommissionens forslag.

Regeringen vil i den sammenhæng lægge vægt på, at der findes en samlet tilfredsstillende løsning for torsk i Østersøen, som tillader fortsat fiskeri efter andre bestande. Regeringen er enig i behovet for restriktioner for det rekreative fiskeri efter torsk og laks, da bestandene har det dårligt. Regeringen kan også støtte supplerende tiltag, som er målrettede og afbalancerede. Jeg håber, I har forståelse for den ekstraordinære situation. Under alle omstændigheder bliver det meget svære forhandlinger.

Ud over Østersøen skal der fastsættes fiskerimuligheder for sperling i Nordsøen fra den 1. november 2021 samt eventuelt for lodde ved Grønland.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget til fiskerimuligheder for 2022 eller et kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet man

- arbejder for, at kvoterne for 2022 som udgangspunkt fastsættes i overensstemmelse med det generelle princip om, at fiskerimulighederne fastsættes på grundlag af forvaltningsplaner, den videnskabelige rådgivning og målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY)
- lægger vægt på, at der findes en tilfredsstillende samlet løsning for torsk i Østersøen, som tillader fortsat fiskeri på andre bestande, idet der tages højde for landingsforpligtelsen
- støtter fastsættelse af restriktioner for det rekreative fiskeri på EU-niveau for bestande, som er i meget dårlig stand
- lægger vægt på, at supplerende tiltag er målrettede og afbalancerede og tager højde for bestandssituationen
- arbejder for, at der snarest muligt fastsættes en tilladt fangstmængde (TAC) for sperling i Nordsøen og Skagerrak under hensyntagen til den biologiske rådgivning fra 1. november 2021, så der undgås et stop i fiskeriet midt i sæsonen
- arbejder for, at der fastsættes en TAC for lodde, når et eventuelt tilbud fra Grønland foreligger.

Kim Valentin: Dette er en alvorlig sag. Østersøområdet er ikke bare Bornholm eller de havne, der umiddelbart ligger lige op ad Østersøen. Det er alle de områder, som har fiskere, lystfiskere eller turister, der fisker i Østersøen, og det gælder så at sige alle øer – Fyn, Sjælland og Bornholm. Det gælder Nordsjælland, hvor f.eks. Gilleleje har mange fiskefartøjer, men det handler også om Helsingør og Hundested.

Fiskeriet befinder sig nu et sted, hvor man er nødsaget til at kigge på helt andre løsningsforslag som f.eks. ophugningsordninger, hvis denne sag ikke forhandles ordentligt hjem af ministeren. Derfor vil jeg nu læse Venstres holdning op, så der ikke er nogen tvivl om, hvad Venstre mener i denne sammenhæng:

Det er en meget alvorlig situation, vi står med. Kommissionens forslag er meget dramatisk for dansk fiskeri i Østersøen. Det er voldsomme kvotereduktioner, som Kommissionens forslag lægger op til. I høringssvaret er der udpeget uhensigtsmæssigheder i forslaget. Eksempelvis kunne kvoten for centrale sild være højere, hvis kvoten blev fastlagt ud fra FMSY på i alt 62.353 ton og ikke de foreslåede 44.700 ton. Ligeledes kunne kvoten være øget for brisling, og Kommissionens begrundelse med, at der er bifangst af sild, har ikke hold i til virkeligheden, for det målrettede fiskeri de sidste 2 år har kun medført bifangst af sild på 1 pct.

Baglinjen på én torsk vil reelt betyde, at de resterende turbåde – mange er allerede forsvundet – går en ekstrem vanskelig tid i møde, og flere vil givetvis lukke. Der bør sikres en rimelig behandling af disse fra dansk side. For Venstre bør regeringen lægge stor vægt på, at kvoterne for 2022 sikrer en større mulighed for fiskeri end Kommissionens forslag, for det rummes der mulighed for som også nævnt i høringssvaret.

Kvoten for torsk i vest kunne øges til 4.461 ton – ca. 1.000 til det rekreative og 3.461 til det komercielle. Det vil betyde, at bestanden efter ICES' vurdering vil være 40 pct. større ved indgangen til 2023, end den er ved begyndelsen af 2022.

For laks lægger Kommissionen op til en rimelig kvote. Men fra Venstres side mener vi, at når forslaget betyder, at laks alene må fanges som bifangst, så er det for restriktivt. Venstre efterspørger, at regeringen redegør for, hvad der er kommet ud af det arbejde, som tidligere fiskeriminister Mogens Jensen igangsatte i februar 2020 om fremtidens fiskeri i Østersøen. Bortset fra udbetaling af støtte på 10 mio. kr. synes regeringen ikke at have leveret den lovede handlingsplan på det fremtidige fiskeri i Østersøen. Regeringen har fortsat ikke nogen bud på, hvordan situationen med stigende sælbestand skal håndteres. Fiskerne oplever stigende problemer med sæler i Østersøen. Det kalder på handling, men der sker ikke noget fra regeringens side – det er ikke godt nok.

Venstre mener også, at det er på sin plads, at der igangsættes en ophugningsordning for fiskerne i Østersøen, hvilket vi forstår, at regeringen også er indstillet på. Det vil vi gerne kvittere for. Venstre mener, at vi skal undgå situationen fra årets begyndelse, hvor manglende aftaler med Norge og Storbritannien stoppede dansk fiskeri i disse områder. Derfor bør regeringen lægge vægt på, at der snarest muligt fastsættes TAC for kvoten af sperling i Nordsøen og Skagerrak. Regeringen bør i den forbindelse også arbejde for, at der er rimelige incitamenter for eksempelvis Norge til at sikre, at der foreligger en aftale inden nytår. Det virker ikke rimeligt, at Norge uden konsekvenser for deres adgang til EU-markederne kan forhale forhandlingerne og samtidig have en økonomisk fordel ud af det.

Vi synes generelt, at regeringen med sit forhandlingsoplæg ikke lægger op til en effektiv kamp for danske fiskerierteresser. Vi har efterspurgt en mere ambitiøs tilgang, hvor den danske regering inden for den biologiske rådgivning vil kæmpe for større kvoter på de ovennævnte arter og farvande. Der er også mulighed for at tage socioøkonomiske hensyn – det agter regeringen heller ikke at gøre. Derfor kan Venstre ikke støtte forhandlingsoplægget.

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Kim Valentin er som vanligt velforberedt – det sætter vi pris på. Situationen i Østersøen er på mange måder trist og ulykkelig. Der er mange årsager til, at bestandene har det så ringe. De største udfordringer er for torsk og sild, og det skyldes

ikke kun fiskeri – det skyldes også temperaturstigninger samt saltindhold og kvælstofindhold i vandet. Lykkeligvis har et samlet Folketing forpligtet sig til at leve op til vandrammedirektivet, senest med aftalen indgået i mandags den 4. oktober 2021 om grøn omstilling af dansk landbrug. Det er dog også vigtigt, at vi får de andre Østersølande med.

Der er heller ingen tvivl om, at det er en god idé at holde igen med fiskeriet de steder, hvor det giver mening, hvis man vil passe på bestandene. Derfor er regeringens tilgang, at vi tager situationen med fiskebestande uhyre alvorligt ud fra den betragtning, at vi risikerer, at der slet ikke er nogen fisk i fremtiden, hvis vi ikke udviser rettidig omhu nu.

Vi har en meget stor interesse i at imødekomme Venstre, som vi meget gerne vil samarbejde med for at have bred konsolidering i Folketinget. Vi er sådan set enige om vigtigheden af, at fiskeriet efter sperling i Nordsøen ikke stoppes. Men vi er bange for, at det bliver svært at bevare ansvarligheden og holde fast i bestandene, hvis vi skulle følge de andre forslag om at øge kvoten i forhold til, hvad Kommissionen har foreslået. Kommissionens tilgang er i overensstemmelse med det, vi hører fra miljøorganisationer osv. Derfor har vi gjort så meget ud af, at der skal være en ophugningsordning.

Som vi har sagt på ordførermødet og i Miljø- og Fødevareudvalget, er det vigtigt, at de ramte fiskere får mulighed for at trække sig økonomisk tørskoet ud af fiskeriet, når vi er i en så alvorlig situation, som vi er nu, og vi arbejder på en model for det. Vi lancerer snart en handlingsplan for bæredygtigt fiskeri i Østersøen, som vi tidligere har talt om, og som Kim Valentin efterspørger. Handlingsplanen indeholder bud på initiativer, som viser nye veje for fiskeriet i Østersøen, herunder at der skal arbejdes med muligheder for fiskeri af alternative fiskearter. Erhvervet har f.eks. selv nævnt sortmundet kutling og hundestejler, og vi vil prøve at sætte fokus på det og skabe muligheder for det.

Vi vil desuden fremme arbejdet med udvikling af selektive redskaber, for det giver mulighed for at fange nogle af de arter, der rent faktisk er nogle af – uden at få en uheldig bifangst. På ordførermødet fik vi en indføring i, hvad de selektive redskaber kunne være, og jeg kom for skade at blande den svenske rist, man bruger i jomfruhummerfiskeriet, ind i torskeproblematikken. Jeg blev belært af en forsker på DTU om, at det redskab, der kan frasortere torsk, i stedet hedder en topløs tysker. Men man gør, hvad man kan for at udvikle selektive redskaber, så man fortsat kan fange fisk uden at fange de fisk, der er under pres.

Initiativerne iværksættes i et tæt samarbejde med erhvervet, og finansiering kan ske f.eks. gennem Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF), Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF) og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP).

Vi er også meget kede af situationen for lystfiskeri og turbåde. Vi har set en udvikling, ikke mindst i covid-19-perioden, hvor der har været en meget flot stigning i antallet af danskere, der har erhvervet fisketegn. Det bliver en familiebegivenhed, man går ud og får gode oplevelser, og det er man nødt til at skrue ned for nu. Det er godt gammeldags træls.

Det bliver meget problematisk for turbådene, fordi der formentlig ikke længere er økonomi i det med disse kvoter. Vi har også set i TV 2-regionsprogrammer, at nogle skippere er beklemt ved situationen og synes, at der bør være en ordning for dem. Ophugningsordningen for erhvervsfiskere

kan ikke umiddelbart dække turbåde, så vi må drøfte, hvad vi kan gøre for dem. Men vi medgiver Kim Valentin, at det er en meget ulykkelig og alvorlig situation. Både for dem, der lever af at fiske, men også for lystfiskerne, som nu har ringere adgang til at komme ud at fiske.

Vi synes også, at situationen med Norge er trøls, og brexit har ikke gjort det nemmere. Fra dansk side prøver vi at nedtrappe konflikten med Norge, for vi skal huske, at de norske fisk, der kommer til Danmark til forarbejdning i f.eks. Hirtshals, Hanstholm, Skagen osv., giver gode 3F-arbejdspladser til folk, der fileterer fisk og skærer laks ud. Så vi mener ikke, at det er en løsning at straffe Norge ved ikke at importere deres fisk til forarbejdning. Dels fordi det kan optrappe konflikten, dels fordi vi også har glæde af, at der kommer norsk fisk til Danmark, der giver danske arbejdspladser. Men vi skal selvfølgelig have løst det, og jeg lægger mig i selen for at få et bedre forhold til Norge i denne situation, for vi er meget afhængige af samarbejdet med Norge på fiskeriområdet.

Erling Bonnesen: Fiskerne i Bagenkop er gået i chok, og det kan man godt forstå, når man læser dagsordenen til i dag og hører ministerens redegørelse. Det er stort set en lukning. Flere af de få fiskere, der var tilbage, var kommet en lille smule i fremgang, fordi de var begyndt at fiske i Kattegat og i Nordsøen osv. Det er på vej til at blive slået tilbage af brexit og andre aftaler, så nu får fiskerne i Bagenkop en lussing på begge sider af hovedet, og de kigger lige ind i ingenting – bare for at male et billede af situationen. Og det er jo ikke kun et problem i Bagenkop – situationen er den samme i Kerteminde og Middelfart. Situationen er alvorlig, og det kan man sige med ikke bare to, men fire, seks, ti streger under.

Vi mangler stadig redegørelsen og handlingsplanen for bæredygtigt fiskeri, som det allerede er markeret. Hvad er fremtiden for Bagenkop-fiskerne? Man kunne også sige for de fynske fiskere og formentlig også for andre. Indtil nu er kvoterne skåret ned og ned, og nu står man tilbage med stort set intet. Vil ophugningsordningen komme i gang med det samme, og hvor mange vil det omfatte? Fiskerne skal jo også ned og snakke med banken om deres økonomi. Der må nogle skarpe, klare analyser på bordet. Hvor mange skal lukke? Bliver der 10 pct. tilbage?

Vi kan forstå, at de tal, som ministeren lægger op til i kvoter, faktisk er skåret længere ned, end det måske var nødvendigt – det undrer jeg mig lidt over, og det kalder på et klart svar.

Det er godt, at ministeren tilkendegiver, at man er nødt til at se på en ophugningsordning, for vi må have fart på, så det ud over at være en økonomisk katastrofe ikke ender med at blive en menneskelige katastrofe.

Ud over fiskerne berører dette også turbådene og de lokale lystfiskere. Der er kommet virkelig mange lystfiskere til Langeland og mange andre steder på de fynske kyster. Hvis vi kun kan tilbyde én fisk til en lystfisker, hvad enten det er en dansk eller en tysk lystfisker, tror jeg ikke, at det trækker ret mange til. Og det giver på mange måder afsmittende virkninger hele vejen rundt i lokalsamfundet.

En ophugningsordning er møntet på de fiskere, der ikke kan komme på havet længere, men omfatter det også andre områder? Lokalsamfund som Langeland er hårdt ramt socialt og har allerede været nødt til at få et ekstra tilskud til kommuneøkonomi osv. Derfor er dette ikke bare et hug i ny-

terne – det er simpelthen et alvorligt dolkestød, så jeg beder om, at man tænker på hele lokalsamfundet og ikke kun fiskerne.

Alex Ahrendtsen: Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi i Dansk Folkeparti overhovedet ikke er imponerede af regeringens forhandlingsoplæg. Vi er ikke tilfredse med det, og derfor agter vi også at stemme nej.

Vi går selvfølgelig ind for, at vi skal have et bæredygtigt fiskeri. Det nytter ikke noget, at vi bare giver los, så fiskebestanden helt forsvinder. Jeg forstår godt hensigten med forhandlingsoplægget, og jeg forstår også godt, hvad man vil, men da jeg læste samlenotatet igennem, var der et afsnit, som jeg måtte læse to gange. Det var afsnittet om, at man kun måtte tage én bitte torsk med hjem. Det giver jo ikke nogen mening – det er ikke turfiskeriet eller lystfiskeriet, men andre ting, der udgør en fare for fiskebestanden.

Så vi stemmer helt klart nej og følger i Venstres kølvand, for ligesom Erling Bonnesen kommer jeg fra Fyn og er valgt på Fyn. Og dette er en katastrofe for Bagenkop, som er et særligt område med sin egen lille kultur baseret på fiskeriet, og vi smadrer det lokalsamfund fuldstændigt. Hvilke planer og kompensationsordninger har regeringen for lokalsamfundet i Bagenkop? Hvad vil man gøre for at hjælpe disse mennesker over i et andet erhverv, for der kan gå lang tid, før fiskebestanden er oppe igen. Vi ved det reelt ikke. Derudover vil jeg også opfordre regeringen til at bekæmpe de meget rigide forslag, der begrænser turfiskeriet og lystfiskeriet.

Hans Christian Schmidt: Det er prisværdigt, at ministeren siger, at han vil forsøge at forhandle noget igennem i EU. Kan ministeren oplyse, hvilke lande han har kontakt med, der kan støtte Danmark i bestræbelserne på måske at få en bedre aftale end den, der lægges op til nu?

Angående ophugningsordninger vil jeg gerne vide, om ministeren agter at bruge de minimis-reglerne? Vi ved ikke, hvor lang tid der vil gå, før bestandene får det bedre – der kan gå flere år, men der kan jo også gå 2-3 år, og så vender det pludselig igen.

Tidligere har ministeriet været indehaver af nogle kvoter, der ikke blev uddelt. Kan ministeren oplyse, om der er kvoter tilbage af den slags i ministeriet nu?

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Jeg kan sagtens sætte mig ind i alvorstemningen i denne svære sag. Jeg synes også, at situationen er dybt trist. Men der ligger en meget kras biologisk vurdering, og det er nærmest en alarm for bestandene, navnlig på torsk og sild. Det er vi nødsaget til at tage meget alvorligt, og det er vores udgangspunkt. Vi ved godt, at det rammer meget bredt, for ud over bornholmske fiskere rammer det også fynske og sjællandske fiskere. Derfor lancerer vi planen for bæredygtigt fiskeri i løbet af få dage eller på den anden side af EU-forhandlingerne. Vi har redegjort for, hvor vi finder finansiering for ophugningsordningen. Vi ved godt, at vi skal tænke bredere, og der vil også være støtteordning til selektive redskaber og andet. Så vi prøver at tænke hele vejen rundt.

Jeg synes, at det er værd at understrege, at vi er i en situation, hvor man ikke kan gøre ret meget andet end at følge Kommissionens forslag. Jeg synes, at der lidt ligger en undertone af, at man har et valg, uden at det rent faktisk ser realistisk ud. Hvis vi gerne vil kunne fiske i fremtiden, er vi nødt til at passe på de bestande, der er – vi kan ikke overfiske, og vi er bange for at gå på kompromis med bestandsvurderingen.

Det var sådan set også svaret til Alex Ahrendtsen. Jeg havde ellers forstået, at Dansk Folkeparti var meget optaget af at beskytte bestandene, at vi skal have mere skånsomt fiskeri, og at vi skal tage vurderingerne alvorligt. Derfor kommer Alex Ahrendtsens reaktion lidt bag på mig. Og det kommer rigtig meget bag på mig, at kvoterne for lystfiskeriet bliver slået lidt hen. Jeg er ikke sikker på, at Alex Ahrendtsen er klar over, at det rekreative fiskeri står for 30 pct. af torskefangsten i Østersøen. Derfor er det ikke ligegyldigt, om man fanger én eller to torsk – det betyder faktisk rigtig meget. Jeg var selv overrasket, da jeg læste, at andelen var så stor. Men jeg kan sagtens se, at det er rigtig kedelige nyheder, hvis man har en turboat, og det tager vi også meget alvorligt. Jeg tror ikke desto mindre, at en del lystfiskere vil være meget glade for at få en enkelt torsk.

Til Hans Christian Schmidt: Vi har brugt de minimis-regler som støtte i nogle år, men vi kigger på det igen, og desværre ser det ud til, at det er en langvarig situation, vi er i. Vi har et godt samarbejde med bl.a. Tyskland og Sverige, men vores fiskerier er forskellige, og derfor har vi forskellige interesser. Det er svært at finde andre med matchende interesser i Østersøen.

Vi har gjort os de overvejelser, Venstre konstruktivt og fornuftigt lægger frem, men vi lægger lidt forsigtigt ud, fordi vi ser realistisk på, hvad vi har af muligheder for ændringer, og hvilke udfordringer vi vil have, hvis vi ikke tager den meget restriktive biologiske vurdering tilstrækkelig alvorligt. Vi synes heller ikke, at det er sjovt. Og de stakkels fiskere er i en situation, hvor meget spiller ind – temperaturforskelle, saltindhold, kvælstof og sågar sæler. Sæler er blevet bragt op i Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg, fordi det er miljøministerens ressort, og hun arbejder dedikeret på det. Vi vil også nævne i EU, at der skal gøres noget – det gælder desuden for skarv.

Vi tager det meget alvorligt, men vi kan som regering ikke ændre ved den biologiske vurdering, og jeg tror, at langt de fleste danskere er optaget af vores fiskebestande og ønsker ikke at spille hasard med dem. Jeg ville virkelig ønske, at jeg kunne imødekomme jer mere, men det er den givne situation, vi er i, og det håber jeg meget på forståelse for.

Hans Christian Schmidts spurgte om ekstra kvoter, man kunne bruge i en nødsituation, men vi vurderer på nuværende tidspunkt, at kun meget få kvoter ikke er fordelt. Vi tager et ekstra service-tjek på det, og hvis der ligger nogle kvoter, er det værd at få dem brugt.

Anne Valentina Berthelsen: Det er godt, at vi er grundige, for dette er en vigtig sag. Socialistisk Folkeparti støtter forhandlingsoplægget, og vi bakker også op om ophugningsordningen. For os er der ingen tvivl om, at vi bliver nødt til at tage meget drastiske metoder i brug, hvis vi skal have mulighed for at beskytte torsken og genoprette bestanden, samtidig med at vi sikrer fiskernes muligheder for at overgå til et mere skånsomt fiskeri, som også er bæredygtigt i fremtiden. Derudover synes jeg, at vi skal være særlig opmærksomme på de socioøkonomiske konsekvenser af forslaget, men overordnet set bakker vi op.

Søren Egge Rasmussen: Hvad kommer vi til at opleve, når vi og nabolandene i EU i 2027-28 lever op til vandrammedirektivet? Kommer fiskebestandene til at genopstå og komme op på det niveau, de tidligere har været? Under den tidligere regering havde vi tre landbrugsministre, som også var miljøministre, og de gjorde ikke noget som helst for at nedbringe kvælstofforureningen i vores farvande. Tværtimod hævdede man kvælstofkvoten, så der kunne gødes mere, og man kunne have flere husdyr i landbruget.

Nu har vi haft 2 år med en socialdemokratisk miljøminister, som helt fint aflyste flere havbrug, men derudover er man ikke kommet så langt. Med tanke på vandrammedirektivet har vi altså spildt 6 år, og nu har vi så en ny aftale, hvor vi i løbet af 6 år skal i mål med at leve op til vandrammedirektivet. Vi skal reducere måske 15.000 ton kvælstof, og det bliver spændende at se, hvilken effekt det får. Indtil da vil vi meget gerne have genoprettet fiskebestandene, og derfor kan vi ikke bare fiske videre som hidtil.

Vi ser frem til at drøfte mulighederne i den handlingsplan, som ministeren vil præsentere. Vores tilgang er ikke størst mulig ophugningsstøtte til fiskerne. Fiskerne har fået foræret fiskekvoter, og de har haft mulighed for at tjene penge på dem. Fiskekvoterne er blevet handlet indbyrdes, og derfor kan nogle være endt i en ikke særlig gunstig økonomisk situation, når der ikke er mere at fiske. Men der er temmelig mange liberale erhverv i Danmark, som ikke er begunstiget på samme måde, som fiskeriet åbenbart er.

I samlenotatet står der bl.a. om torsk i den vestlige Østersø:

»Kommissionen bemærker, at de seneste års supplerende tiltag som begrænsning af fiskeriet til udelukkende at være bifangst kombineret med afhjælpende foranstaltninger i form af lukning af gydeområder ikke har resulteret i vækst i gydebiomassen.«

Når Kommissionen så drastisk reducerer fiskemulighederne i Østersøen, er vi nødt til tage det alvorligt, og det vil Enhedslisten gerne være med til.

Kan ministeren målrette bifangsten til de fiskere, der bruger fiskeredskaber med minimal bifangst af torsk, eller kan man målrette det, så det skånsomme fiskeri har en særlig kvote af bifangsten? Mener ministeren, at et øget trawlforbud kan bruges som et redskab til at få genoprettet nogle havområder og fiskebestande?

Vi støtter forhandlingsoplægget, men vi ser meget gerne, at man kunne målrette noget af bifangsten til de fiskere, som i forvejen er i proces med at komme frem til et fiskeri, som er så skånsomt som muligt.

Jeg synes også, at vi skal vurdere fiskerikontrollens muligheder for at håndhæve et begrænset fiskeri samt i højere grad end tidligere vedtaget se på elektronisk monitorering i Danmark, når man skal se på genopretningen og handlingsplaner, men det får vi nok ikke ministeren med på.

Jeg synes desuden, at der er alt for meget vanetænkning i fiskeriet. Måske kunne fiskerne få mere for deres fisk, hvis man i højere grad forarbejdede den til noget, som havde mere værdi end det, de sælger den for nu. Jeg synes, at det er spændende, når der udvikles nye produkter. En røget fisk er normalt mere værd end en fersk fisk, og fisk på dåse er normalt også mere værd end en fisk, der bruges som skidtfisk til at lave svinefoder.

Per Larsen: Jeg er meget på linje med Venstres holdning i dette spørgsmål. Jeg synes, at vi har set en enorm velvilje til at udvikle nye redskaber, men der kan være noget bureaukrati, som gør, at det ikke går hurtigt nok med at få dem godkendt.

Med hensyn til en reduktion i kvoten for brisling, som er blandet fiskeri, må man se, hvor langt man kan komme ned – 1 pct. er jo ikke noget, der burde bremse alt. Om sild står der, at man godt kunne gå op til 62.000 tons. Af de grunde er vi også sindede at sige nej.

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Tak for opbakningen fra Socialistisk Folkeparti, som vi er meget glade for. De socioøkonomiske forhold, som også I nævner, bliver tænkt ind i planen, så vi kan understøtte de mennesker, der kommer i klemme. Det er vi fokuserede på.

Søren Egge Rasmussen siger noget meget relevant om vandrammedirektivet, og derfor er det godt, at vi bredt i Folketinget har en plan klar for, at vi forpligter os til at leve op til vandrammedirektivet med en god kombination af kollektive virkemidler og målrettet regulering, så vi kan nå i mål inden 2027. Vi har også behov for at sikre os, at de andre Østersølande gør deres for at bidrage, og det vil vi arbejde for.

Vi har lagt til grund, at vi har den normale fordeling for bifangstkvoterne og de målrettes derfor ikke til f.eks. de fiskere, der fisker særlig skånsomt.

Jeg har noteret mig, at Danmarks Fiskeriforening sammen med Danmarks Naturfredningsforening selv har foreslået, at der kan være udvalgte områder, hvor man kan arbejde med trawlforbud. Folketinget kan diskutere, hvordan vi får gjort det på den rigtige måde, når handleplanen er klar.

Til Per Larsen: Hvis der er konkrete eksempler på nye virkningsfulde selektive redskaber, der forsinkes pga. bureaukrati, vil jeg meget gerne bede om at få dem oplyst, for sagsbehandlingstiden skal ikke være et problem. Vores medarbejdere er pressede, men jeg synes, at vi skal kigge på det, for det er for ærgerligt, at fiskere kommer i klemme, hvis der er brugbare metoder.

Jeg hører, hvad Det Konservative Folkeparti og Venstre siger, og vi har været igennem jeres overvejelser, men vi vurderer, at vi vil have meget lidt held med det i forhandlingerne. Vores vurdering er desuden, at vi kommer til at stå meget dårligt, hvis vi går på kompromis med bestande, men vi har det i baghovedet, og er der mulighed for på ansvarlig vis at ændre noget, vil vi selvfølgelig se på det. Derfor holder vi vores forhandlingsoplæg, hvor vi gør, selv om vi selvfølgelig er kede af, at I ikke vil bakke det op, som vi havde håbet, at I ville.

Alex Ahrendtsen: Jeg forstod ikke, hvorfor jeg fik et forholdsvis vredt svar fra ministeren. Jeg synes egentlig, mine indvendinger var afdæmpede og afbalancerede. Jeg fortalte meget klart, at Dansk Folkeparti går ind for bæredygtigt fiskeri, og at vi selvfølgelig skal beskytte fiskebestanden. Men jeg sagde også, at forhandlingsoplægget ikke er godt nok i forhold til den rigiditet Kommissionen har lagt frem.

Jeg spurgte også specifikt, hvad man mere konkret kunne gøre for de meget sårbare lokalsamfund som f.eks. Bagenkop. Man kunne jo vælge at hjælpe de lokale fiskere med at finde en anden form for fiskeri, og det kræver støtte, teknologi og oplæring. Man kunne også vælge at give dem en respit på nogle år, som Hans Christian Schmidt sagde, for det kan jo være, at fiskebestandene ret hurtigt kommer sig, og så er det ærgerligt at have ophugget alle skibene og smadret flere lokalsamfund.

Jeg synes, at Kommissionens forslag er meget voldsomt, og derfor efterlyser jeg andre løsninger end ophugningsstøtte, og jeg har ikke fået svar fra ministeren endnu. Socialistisk Folkeparti efterlyser også bæredygtigt fiskeri, men støtter forhandlingsoplægget, så jeg håber da på, at ministeren har mulighed for at svare på det. Det er et ærligt spørgsmål, for jeg synes, at det er vigtigt, at vi finder ud af det her.

Christoffer Aagaard Melson: Kan ministeren konkretisere, hvad han vil sige om sælbestanden i Østersøen på mødet? I EU kan man ikke bare henvise til miljøministeren, der bliver man nødt til at sige, hvad man synes, der skal gøres.

Hans Christian Schmidt: Jeg blev en smule ked af det, da jeg hørte Enhedslisten sige noget om vores fiskeforædlingsindustri. Med mindre noget har forandret sig fuldstændig de sidste par år, er Danmark et af de førende lande i verden i forædling af fisk. Danmarks import af fisk til forædling er kæmpestor, og jeg tror ikke, at fiskeriet og industrien har brug for den slags kommentarer lige nu. Både fiskerne og industrien er i Venstres optik dygtige.

Jeg vil gerne opfordre ministeren til at tage kontakt til Tyskland og Sverige og i øvrigt de lande, der har brugt de minimis-reglerne og ophugning, f.eks. lande som Frankrig, Spanien, Italien og Grækenland. Det plejer at være en hel hær, der møder frem, når det handler om Middelhavet, så det kunne måske være godt at have dem med om bord i denne sag.

For to år siden undersøgte Horten Advokatpartnerselskab, hvor meget de minimis-reglerne var blevet brugt i Danmark, og konkluderede, at det var i langt mindre grad, end det havde været muligt. Man kan godt have brugt de minimis-reglerne, som over 3 regnskabsår gør det muligt at give op til 200.000 euro i støtte til en virksomhed. Men andre forhold kan pludselig gøre sig gældende, som gør, at man kan anvende de minimis-reglerne én gang til. Det vil jeg bede ministeren om at redegøre for, og jeg er selvfølgelig glad for, at man tager det med i sine overvejelser.

Kim Valentin: Det er måske lidt forkeret at give det indtryk, at lystfiskerne skaber problemet – det gør de ikke. Det er reduktionen i kvoterne, der har skabt problemet. Hvis der var masser af fisk, var det ikke et problem, at lystfiskerne var ude at fiske. Problemet er, at der ikke er særlig mange torsk, og derfor prøver vi at finde andre løsninger. Hvis kvoten var 100, og lystfiskerne fangede 3, ville det være fint, men reducerer man kvoten til 10, fanger lystfiskerne pludselig 30 pct. af den kvote, og det er et problem.

Jeg sender ni skriftlige spørgsmål, som ligger i forlængelse af det, jeg sagde før, og det skal jeg ikke forlænge debatten med her.

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Til Alex Ahrendtsen: Det var på ingen måde meningen at virke vred eller sur. Jeg sætter pris på, at Dansk Folkeparti giver udtryk for, at man kerer sig om fiskebestande, og at man går ind for skånsomt fiskeri. Men de meget restriktive bestandsvurderinger gør, at vi ser os nødsaget til at føre en relativt restriktiv linje, og når Dansk Folkeparti ikke bakker det op, så følger man ikke rigtig sin politik. Man kan jo godt give udtryk for, at man gerne vil have skånsomt fiskeri, men hvis det skal stå sin prøve, og man skal give et mandat, så kan man se, om man er til skånsomt fiskeri eller ej. Er man klar til at tage hensyn til bestandene, eller er man ikke? Er man optaget af havbiologien, eller er man ikke?

Og der må jeg bare konstatere, at Dansk Folkeparti ikke er parat til at tage konsekvensen af sin holdning, og det er selvfølgelig ærgerligt, og det er jeg skuffet over. Det betyder ikke, at jeg er vred, og jeg kerer mig om de stakkels mennesker, der kommer i klemme. Men hvis ikke vi gør det rigtige nu, bliver problemerne for disse mennesker endnu mere alvorlige, for så kan det være, at der slet ikke er nogen fisk at fange. Forudsætningen for at kunne fiske er, at der er fisk, og når vi får eksperter vurdering af, hvad vi skal gøre for at passe på fiskene, synes jeg, at vi skal følge den.

Ud over ophugningsordninger kan vi f.eks. hjælpe med mere skånsomme fiskeriredskaber, eller at man kan fiske andre fiskearter, og jeg synes, at det var svar på Alex Ahrendtsens spørgsmål. Men vi skal gøre meget mere for at hjælpe disse mennesker. Vi skal først og fremmest hjælpe dem i gang med nogle af de fiskearter, der faktisk kan fiskes, bl.a. hundestejler og sortmundet kutling. Vi kan hjælpe med at få stillet om til at fange den slags fisk og sikre en efterspørgsel, så det bliver økonomisk rentabelt osv. Jeg er også bekymret, og jeg er helt med på den beskrivelse af lokalsamfundene, som Alex Ahrendtsen giver udtryk for, men det kan blive endnu mere trist, hvis ikke vi udviser rettidig omhu.

Sæl, som Christoffer Aagaard Melson nævner, er reguleret under habitatsdirektivet, som er miljøministerens ressort. Det er derfor begrænset, hvor meget jeg helt konkret kan gøre ved det, og de andre fiskeriministre kan heller ikke ændre på det. Men jeg kan italesætte problemet og lægge pres på miljøministeren for at få gjort noget ved det. Jeg forestiller mig, at vi skal have bedre muligheder for at regulere sælbestanden, som man tidligere har gjort. Der er dog også nogle, der ønsker at passe på sælbestanden, så det er en balancegang. Men jeg har hørt fra mange fiskere, at sælerne udgør et problem, og der har været en voldsom stigning i bestanden. Derfor er mit ræsonnement, at det måske ikke er lige så vigtigt at passe på den bestand længere, som det er at passe på fiskerne – man må beskytte de arter, der er udsat, og ikke dem, der vokser. Jeg kan ikke love, at jeg kan vinde gehør for det synspunkt andre steder, men jeg vil i hvert fald nævne det.

Vi vil bruge Hans Christian Schmidts idé om at kontakte andre lande for at se, om vi kan gøre noget, og vi vil undersøge, om vi kan benytte de minimis-reglerne mere.

Kim Valentin gentager synspunktet om kvoterne – det lytter vi til og ser, hvad vi kan gøre.

Alex Ahrendtsen: Det kommer til at virke lidt, som om man er imod bæredygtigt fiskeri, hvis man ikke er enig i Kommissionens eller regeringens oplæg, og sådan hænger verden jo ikke sammen. Ministeren har sikkert været med i mange diskussioner og debatter, hvor man har været uenig om midlerne, men er enige om målet. Så jeg synes, at det er en kunstig diskussion, og jeg er egentlig lidt ærgerlig over den.

Kommer ministeren med konkrete udspil til, hvordan man kan hjælpe de fiskere, der bliver berørt af Kommissionens udspil? Og går de forslag på mere end bare ophugning? Vil forsøge at få penge hjem fra EU til støtte til lokalsamfundene eller i hvert fald til erhvervet, som bliver berørt af det?

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Jeg synes, at jeg har svaret på, hvad vi vil gøre ud over ophugningsordninger, men jeg siger det gerne en gang til. Vi vil også hjælpe til, at man bliver i stand til at fiske efter nye arter, at man kan omstille til skånsomt fiskeri samt at skaffe mere selektive redskaber. Vi må generelt kigge på, hvad man kan gøre for at komme de ramte mennesker til undsætning, men jeg tror ikke, at jeg kan sige mere end det, jeg har sagt nu.

Det er selvfølgelig ikke meningen, at ophugning er den eneste mulighed. Ophugning er med, fordi Danmarks Fiskeriforening sammen med mange fiskere siger, at det er vigtigt med en strukturtilpasning, og det ser desværre ud til, at krisen for bestandene bliver langvarig. Derfor giver det mening at få en mindre fiskerflåde, så de tilbageværende fiskere har en bedre chance for at overleve.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Venstre, Nye Borgerlige, Dansk Folkeparti og Konservative Folkeparti havde ytret sig imod det.

2. Konsultationer mellem EU og Storbritannien om fiskerimuligheder for 2022

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 15)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Af de fælles bestande, der skal diskuteres i efteråret, er særligt havtaske, kulmule, jomfruhummer samt en række fladfisk i Nordsøen af betydning for Danmark. Det er meget vigtigt, at forhandlingerne afsluttes, så der er klarhed om kvoterne fra 1. januar 2022.

Vi vil derudover lægge vægt på, at aftalen for 2022 understøtter den fulde adgang til fiskeri i britiske farvande, som det er fastlagt i handels- og samarbejdsaftalen med Storbritannien (TCA).

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Konsultationer mellem EU og Norge, samt mellem EU, Norge og Storbritannien om fiskerimuligheder for 2022

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 19)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Det er blevet mere komplekst efter brexit. En række fiskerimuligheder i Nordsøen skal nu fastsættes mellem tre parter: EU, Norge og Storbritannien. Fiskerimulighederne i Skagerrak fastsættes fortsat mellem EU og Norge. Jeg forventer, det bliver vanskelige forhandlinger. Efterdønningerne fra brexit påvirker stadig alle parter på fiskeriområdet omkring Nordsøen.

Diskussionerne om torsk i Nordsøen og Skagerrak forventes – igen i år – at blive svære. Og diskussionerne om sild i Nordsøen og Skagerrak forventes også at blive svære. Jeg har stort fokus på, at forhandlingerne afsluttes, så der er adgang til norske farvande fra 1. januar 2022, særligt da det var en udfordring sidste år. Det er særlig vigtigt for det danske demersale fiskeri.

Endelig skal jeg nævne, at forhandlingsklimaet med Norge også påvirkes af problematikken om fiskerimulighederne efter makrel samt om adgangen til fiskeri ved Svalbard. Jeg håber, at der kan findes forhandlingsløsninger på begge problemer. Vi har ikke interesse i en konflikt.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) den 15.-22. november 2021

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 23)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Vi deltager for at følge arbejdet med at skabe mere information om tunens udbredelse i Skagerrak og Kattegat.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Fit for 55:

- a) Kommissionens forslag til om ændring af forordning (EU) 2018/842 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen (byrdefordelingsaftalen)**

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0555

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 25)

Punktet blev forelagt samlet under punkt b).

- b) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2018/841 for så vidt angår anvendelsesområdet, forenkling af overholdelsesregler, fastsættelse af medlemsstaternes mål for 2030 og forpligtelse til kollektiv opnåelse af klimaneutralitet senest i 2035 i arealanvendelses-, skovbrugs- og landbrugssektoren og om ændring af forordning (EU) 2018/1999 for så vidt angår forbedring af overvågning, rapportering, sporing af fremskridt og revision (LULUCF)**

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0554

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 32)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Pakken skal bidrage til at nå EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktion i forhold til 1990-niveauet. Pakken indeholder en række forslag, hvor nogle af dem vil påvirke landbrugssektoren direkte.

Regeringen ser generelt positivt på forslaget om regulering af anvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug (LULUCF). Det er meget positivt, at forslaget lægger op til etablering af en særskilt landsektor efter 2030. Fra dansk side arbejder vi netop for en ny og ambitiøs model for klimaregulering gennem en landsektorsøjle, der skal dække både landbrug samt optag og udledninger fra jorde og skove. Det vil mindske konkurrenceforvridningen i EU og give bedre incitamenter til klimavenligt landbrug. I reformforhandlingerne har vi arbejdet aktivt for, at EU's nye landbrugspolitik kan anvendes til at fremme klimavenligt landbrug, f.eks. udtag af kulstofrige jorde. Desuden ser vi frem til Kommissionens meddelelse om kulstoflandbrug i slutningen af året samt Kommissionens forslag om afskovningsfri fødevareforsyningskæder.

Det er vigtigt, at alle instrumenter tages i brug for at håndtere klimaudfordringen i landbrugssektoren. Derfor er jeg også rigtig stolt af vores landbrugsaftale fra denne uge. Jeg synes, at vi sætter barren højt i Danmark. Men »Fit for 55«-pakken er en kompleks størrelse, som vi er ved at analysere nærmere, herunder de potentielle økonomiske konsekvenser.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Ny EU-skovstrategi 2030

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0572

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 42)

EUU alm. del (20181) – Bilag 716 (udvalgsmødereferat side 1103, rådskonklusioner om evaluering forelagt 12/4-19)

EUU alm. del (20191) – Bilag 140 (udvalgsmødereferat side 94, forventninger til skovstrategi forelagt 11/10-19)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Sagen hører under miljøministeren. Strategien er et godt afsæt for en indsats for skovenes bidrag til klima- og biodiversitetsudfordringerne. *Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.*

7. Forberedelse af medlemsstaternes strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2020) 0846

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 49)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Med landbrugsreformen skal medlemslandene udarbejde en strategisk plan til gennemførelse af landbrugspolitikken for perioden 2023-2027. Den endelige strategiske plan skal fremsendes til Kommissionen senest den 31. december 2021.

En række medlemslande er bekymrede for, om det er realistisk at nå at udarbejde og fremsende den strategiske plan inden nytår. Denne bekymring deler vi. Det er endvidere vigtigt, at de strategiske planer holder sig til rammen og kriterierne fastlagt i landbrugsreformen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

8. Revision af EU's handelsnormer for landbrugsprodukter

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 51)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Kommissionen forventes at komme med et forslag i 2022. Kommissionen vurderer, at man bør indarbejde specifikke bæredygtighedskriterier for fødevarer og madspild. Regeringen støtter fokus på bæredygtighed og forenkling. Der er generelt ikke behov for nye handelsnormer.

I lighed med andre medlemslande ønsker vi en opstramning af mærkning af honning. Det problem er vi vendt tilbage til igen og igen i Miljø- og Fødevareudvalget, hvor der har været kritik fra visse biavlere om, at varer deklarerer som danske uden at være det. Det skal vi være opmærksomme på.

Søren Søndergaard: Regeringen skriver i samlenotatet, at man generelt er skeptisk over for øgede krav om oprindelsesmærkning. Kan ministeren uddybe det? Desuden skriver man: »... men man arbejder for, at blandinger af honning skal mærkes, så oprindelse af al honningen i blandingen skal angives.«

Er det ikke et reelt problem, at det f.eks. gør det vanskeligt for forbrugerne at vælge varer med kort transporttid, når man ikke ved, hvor varerne kommer fra?

Jeg tror, at det er 700.000 ton spiselig mad, der smides ud. Det er fuldstændig gaskgag, og vi kan konstatere, at EU-reglerne om æg betyder, at man kun i meget begrænset omfang kan bruge æg på grund af en frist, som ikke har nogen praktisk betydning i Danmark, hvor æg typisk står på køl. Dansk Erhverv skriver i høringssvaret, at kravet ikke er baseret på en fødevarerisiko, og at en lovbestemt sidste salgsdato medfører et øget madspild og bør slettes. Hvad handler det så om, og hvad mener ministeren om en lovbestemt sidste salgsdato?

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Jeg kan godt forstå tvivlen om oprindelsesmærkning, for de danske biavlere oplever, at mærkningen på noget honning giver indtryk af, at produktet er dansk, selv om det ikke er det, og forbrugerne bliver forvirrede. Men det er temmelig kompliceret med oprindelseslande, fordi der kan være forskellige blandinger. Desuden skal vi også tænke over, om vi som et relativt lille land nødvendigvis har en handelsmæssig fordel i, at oprindelseslandet er meget tydeligt. Men det er helt afgørende for os, at mærkningen er rigtig – f.eks. skal polsk honning ikke fremstå, som om det er dansk, og der skal være en bedre mærkning.

Med hensyn til madspild er det ikke kun 700.000 ton, men faktisk 814.000 ton, hvilket bare gør problemet endnu værre. Jeg er ikke helt sikker på, at jeg fangede, hvad problemstillingen var med æg, men i Danmark har vi krav om, at man opbevarer æg i køleskab, mens man i mange andre europæiske lande opbevarer uden for køleskab, og det påvirker holdbarhedsdatoen.

Jeg er enig i, at vi skal kigge på, om vi kan gøre noget for, at maden kan holde sig længere, men også at vi skal undgå madspild. Vi vil bruge alle begivenheder og møder til at understrege, at vi er optaget af at undgå madspild, bl.a. har vi på møder i FN-regi italesat behovet for en målrettet ind-

sats for at mindske madspild. Danmark har jo været vært for Food Systems Summit i FN-regi, så vi gør noget hele vejen rundt.

Søren Søndergaard: Måske er oprindelsesmærkningen ikke formuleret særlig smart i notatet. Det handler i virkeligheden om, at man ikke vil have, at honningen kan optræde, som om den kommer fra ét land, hvis den i virkeligheden ikke gør det, og det er vi selvfølgelig fuldstændig enige i.

Sådan som jeg forstår problematikken omkring æg, må man kun sælge æg indtil 7 dage fra holdbarhedsdatoen pga. EU-regler. Det har vi fået en række henvendelser om, og selv om der findes nogle muligheder – som f.eks. at levere til restauranter i et begrænset omfang osv. – er det et problem.

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Det lyder uhensigtsmæssigt, at man skal kassere æg, som sådan set stadig er holdbare. Det har jeg taget ad notam, og det vil vi gerne arbejde for at ændre. Jeg kan ikke love, at vi kan gøre det, men jeg synes også, at det lyder forkert, så jeg er enig i den politiske målsætning.

9. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 for så vidt angår begrænsning af adgangen til EU-farvande

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. oktober 2021, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2021) 0356

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (sammenotat side 57)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Forslaget viderefører, at medlemslandene har ret til at begrænse fiskeriet i farvande indtil 12 sømil. Det gør, at fiskeriet forbeholdes fartøjer, der traditionelt har fisket i disse kystnære områder. Ellers ville det udløbe den 31. december 2022. Vi mener dog, at perioden måske skal være kortere end 10 år, så man kan se på adgangsregimet sammen med en kommende reform af den fælles fiskeripolitik.

Alex Ahrendtsen: Vi har efterhånden mange gange diskuteret bomtrawl i Europaudvalget, og jeg vil gerne vide, hvordan det går med forhandlingerne i EU. Er der sket yderligere fremskridt?

Kim Valentin: Mener regeringen, at der nu er mulighed for at gøre noget ved problemet med de hollandske bomtrawlere?

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Vi nævner det, hver gang vi har mulighed for det, og jeg har bilaterale møder med den hollandske og den belgiske fiskeriminister, fordi det primært er der, problemerne er. De hollandske og belgiske fiskeriorganisationer har sammen med den danske fiskeriorganisation aftalt at holde igen med bomtrawl, i hvert fald på f.eks. Natura 2000-områder, stenrev og gydepladser for at beskytte dem.

Ministeriet er ved at udarbejde en strategi for bomtrawlfiskeri i danske farvande. Her vil blive identificeret forskellige muligheder og tidshorisonter for udfasning af bomtrawl i visse farvandsområder. På fiskeriområdet er det vigtigt med gode samarbejdspartnere, og det er vigtigt også at have det for øje i denne kontekst. De danske fiskeriorganisationer har et tæt samarbejde med hollandske og belgiske søsterorganisationer, og jeg har selv en god dialog med ministerkollegaer.

Bomtrawl fylder rigtig meget for os, og det uhyggeligt, når det farer hen over et stenrev og ødelægger gydepladser, og det skal vi ikke finde os i. Det er vigtigt med alle de politikere, der holder mig i ørene på dette område, for vi skal være bedre – ingen tvivl om det.

Søren Søndergaard: Bomtrawl ved Vestkysten er et typisk eksempel på, hvad der sker, når der ikke udvises rettidig omhu. Når man reducerer bestanden fra 100 til 10, bliver selv lystfiskeri lige pludselig et stort problem. Det er klart, at det går ud over hele fiskebestanden, når man lader arealet blive ødelagt af bomtrawl. Derfor synes jeg, at det virker som en lidt tilbagelænet holdning ministeren har – eller det har ministeren selvfølgelig ikke, ministeren har garanteret en enormt energisk og dynamisk holdning – men kan ministeren uddybe, hvad der skal gøres?

Er der en forventning om, at aftalen mellem Danmarks Fiskeriforening og de to hollandske søsterorganisationer, som ministeren henviser til, rent faktisk vil virke? Så man ikke i tv for nylig, hvordan

radioerne blev slået fra på forskellige skibe, så man ikke kunne spore dem? Er der ikke behov for en hel anderledes, aktiv indsats for netop at udvise rettidig omhu, inden hele området er ødelagt?

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Jeg er ked af, hvis jeg har givet indtryk af, at jeg er tilbagelænet i spørgsmålet om bomtrawl. Det fylder meget for mig og for store dele af Folketinget. Vi har skruet op for kontrollen for at fange dem, der snyder med signaler fra fartøjerne (AIS-signaler). Der er klare regler på området, og vi slår hårdere ned på snydere. Der er stadig brodne kar, og det vil der altid være – nogle af dem er sågar blevet taget på tv, hvor de afslører, at de prøver at snyde, og det skal der slås hårdt ned på. Men det er alt andet lige et skridt i den rigtige retning, at de store organisationer har forpligtet sig.

Søren Søndergaard: Det var absolut ikke min mening at antyde en personlig tilbagelænedhed. For 3 år siden spurgte jeg til bomtrawl, og svaret var, at man ville gøre alt og undersøge det og forhandle, men vi synes bare ikke, at der er sket ret meget her 3 år senere. For os lyder det, som om man siger, at man gør en masse, men der er ikke sket så meget. Der er sket noget, men ikke noget afgørende.

NOT Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri: Jeg skulle nok have været mere præcis i beskrivelsen af, hvad vi allerede har gjort. Vi kan bl.a. bede et skib om at indfinde sig på et bestemt koordinat, som fungerer som kontrolpunkt. Det betyder, at man kan nå at kontrollere flere skibe, fordi fiskerikontrollen ikke skal sejle fra Herodes til Pilatus for at kontrollere. Desuden skal fisk fanget med bomtrawl kontrolleres af den danske kontrol, når de landes, og der er flyveovervågning af revområder i samarbejde med flyverhjemmeværnet. Der er videnskabelige undersøgelser på feltet og en frivillig aftale, som allerede har rykket noget. Vi tager det op hver gang, vi kan, så jeg synes bestemt ikke, at vi er tilbagelænedede. Vi kan sende en oversigt over tiltagene, så man kan se hele pakken.

10. Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af EU's holdning til brug for de årlige konsultationer med Det Forenede Kongerige om fastlæggelse af fiskerimuligheder

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. oktober 2021, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2021) 0595

Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 60)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Kommissionen har fremsat forslag til et generelt mandat for de årlige fiskerikonsultationer mellem EU og Storbritannien i perioden frem til 2026.

Overordnet er mandatets tilgang, at EU i konsultationerne med Storbritannien skal følge de principper og tilgange, som EU også følger internt i fastsættelsen af de årlige fiskerimuligheder. Det støtter vi selvfølgelig. Det er også vigtigt for os, at der sikres en effektiv og inddragende proces.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

11. Partnerskabsaftale med Mauretanien om bæredygtigt fiskeri

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. oktober 2021, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
Rådsmøde 3817 – Bilag 1 (samlenotat side 63)

- a) Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Unionens vegne af partnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Mauretanien, den tilhørende gennemførelsesprotokol og den brevveksling, der ledsager aftalen**
KOM (2021) 0587

Punkterne blev behandlet samlet under punkt c.

- b) Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af partnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Mauretanien, den tilhørende gennemførelsesprotokol og den brevveksling, der ledsager aftalen**
KOM (2021) 0589

Punkterne blev behandlet samlet under punkt c.

- c) Kommissionens forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til partnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Mauretanien og den tilhørende gennemførelsesprotokol**
KOM (2021) 0588

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Forslaget giver EU's fiskerifartøjer mulighed for fiskeri af bl.a. tun og pelagiske arter. Regeringen har fokus på, at fiskeriet skal være bæredygtigt, og at fiskeri alene må ske på et overskud.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3818 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelses- og socialdelen) den 15. oktober 2021

EUU alm. del (20201) – Bilag 840 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren forelagde alle punkter til orientering.

1. Det europæiske semester 2021

– *Vedtagelse*

KOM (2021) 0282

Rådsmøde 3818 – Bilag 1 (sammenotat side 2)

Beskæftigelsesministeren: EPSCO-rådet skal vedtage hovedbudskaber for henholdsvis Beskæftigelseskomitéen og Socialkomitéen. Derudover skal Rådet godkende, at EU's beskæftigelsesretningslinjer videreføres fra sidste år. Beskæftigelseskomitéens hovedbudskaber fremhæver bl.a., at medlemslandene har reageret hurtigt på covid-19-pandemien, og at den hurtige reaktion har afbødet pandemiens negative konsekvenser for beskæftigelsen. Derudover byder Beskæftigelseskomitéen de tre europæiske 2030-mål for beskæftigelse, læring og reduktion af fattigdom velkommen.

Socialkomitéens hovedbudskaber fremhæver bl.a., at der i årtiet op til covid-19-pandemien skete væsentlige sociale forbedringer hvad angår beskæftigelse og reduktion af fattigdom og social udstødelse. Det fremgår dog også, at pandemien har påvirket udsatte grupper særlig hårdt.

Regeringen kan støtte hovedbudskaberne. Desuden skal EPSCO-rådet godkende, at EU's beskæftigelsesretningslinjer fra sidste år videreføres. Beskæftigelsesretningslinjerne skal bidrage til at sætte retningen for beskæftigelsespolitikken i de enkelte medlemslande som led i koordinationen under det europæiske semester. I 2020 blev retningslinjerne ændret, bl.a. på baggrund af covid-19-pandemiens konsekvenser for de europæiske arbejdsmarkeder. Med denne ændring kom der øget fokus på opkvalificering, digitale færdigheder og de sociale aspekter af den grønne omstilling. Da mange europæiske lande stadig er påvirket af pandemien, er der lagt op til at videreføre retningslinjerne fra 2020. På den baggrund kan regeringen støtte videreførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne.

Kim Valentin: Man har nok ramt alle med retningslinjerne om for det første at øge efterspørgslen efter arbejdskraft og for det andet at styrke udbuddet af arbejdskraft og bedre adgang til beskæftigelse, færdigheder og kompetencer. Men hvis Europa var et land – hvad det heldigvis ikke er – ville man nok have arbejdet med mobiliteten for at bringe folk fra ét sted til et andet. Danske virksomheder kunne godt bruge en dagsorden med fokus på, hvordan vi får arbejdsløse mennesker i Sydeuropa til at søge job i Nordeuropa. Ministeren kunne overveje at skabe den dagsorden på det europæiske semester.

Beskæftigelsesministeren: Jeg synes, Kim Valentins bemærkning om arbejdskraft og mobilitet, er fornuftig. Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik den 6. oktober 2021 en lille – men ikke desto mindre vigtig – trepartsaftale, som bl.a. skal forsøge at tilvejebringe noget af den arbejdskraft, man efterspørger. Fokus er ikke på det strukturelle arbejdsudbud, men på, hvordan vi kan skabe

mekanismer og tiltag, som i højere grad kan hjælpe virksomhederne til at få den arbejdskraft, de efterspørger, blandt EU's 14 millioner arbejdsløse frem for at søge nye måder at rekruttere arbejdskraft i tredjelande uden for EU. Vi har bl.a. lagt vægt på at få mobiliteten til at flyde nemmere i Øresundsregionen mellem Danmark og Sverige. Den mobilitet er desværre blevet sat tilbage oven på covid-19-krisen. Mange af de svenske statsborgere, der arbejdede i Danmark i Øresundsregionen inden covid-19, er desværre ikke vendt tilbage igen. Det samme gør sig gældende for danskere i Sverige.

Der er også elementer, som dels opfordrer virksomhederne til at gøre brug af de fælleseuropæiske jobsøgningsdatabaser, dels giver midler til Workindenmark, så de kan hjælpe virksomheder med aktivt at rekruttere europæisk arbejdskraft. Det er vigtige bemærkninger, og vi vil tage dem med i det videre arbejde.

2. Fremtiden for det europæiske semester med en fremtrædende rolle for den Europæiske Søjle af Sociale Rettigheder

– *Politisk debat*

KOM (2021) 0102

EU-note (2020) – E 26 (EU-nyt af 5/3-21 om bl.a. forslag til handlingsplan for den sociale søjle)

Rådsmøde 3818 – Bilag 1 (sammenfatning side 6)

Beskæftigelsesministeren: Drøftelsen skal ses som en optakt til næste års europæiske semester, der indledes i næste måned. I dag er den sociale søjle integreret i semesteret gennem den såkaldte sociale resultattavle. Den sociale resultattavle er et analytisk værktøj, der offentliggøres hvert år som led i den fælles beskæftigelsesrapport. Den bruges til at monitorere arbejdet med at fremme søjlens principper. Konkret er tavlen en skematisk fremstilling af 14 hovedindikatorer og en række sekundære indikatorer. De er fordelt i henhold til de tre kapitler i den sociale søjle.

I foråret 2021 foreslog Kommissionen at udvide resultattavlen med en række nye indikatorer. Formålet var bl.a. at afspejle flere af søjlens principper og EU's tre nye politiske 2030-mål. På baggrund af Kommissionens forslag har EPSCO-rådet foreløbigt tilsluttet sig at tilføje fire nye hovedindikatorer til resultattavlen.

Fra dansk side vil vi fremføre, at vi generelt bakker op om et effektivt europæisk semester, der understøtter genopretningsarbejdet efter covid-19. Kriser og ustabile konjunkturer rammer samfundets svageste grupper. Semesteret bør derfor have fokus på at sikre økonomisk stabilitet, bæredygtig vækst og høj beskæftigelse.

På social- og beskæftigelsesområdet mener regeringen generelt, at der under semesteret er fundet en velfungerende ramme til at monitorere udviklingen. Det gælder også for den sociale søjle. Den sociale resultattavle er et nyt redskab til at følge medlemsstaternes arbejde med at fremme søjlens principper. Samtidig respekterer resultattavlen søjlens ikke-bindende karakter og de forskellige nationale arbejdsmarkeds- og velfærdsmodeller. Det er vigtigt for regeringen, at det også gør sig gældende fremover, og det vil vi understrege som led i debatten.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Arbejdsmiljø en vital del af fremtidens arbejde

– *Politisk debat*

KOM (2021) 0323

Rådsmøde 3818 – Bilag 1 (sammenotat side 10)

Beskæftigelsesministeren: Debatten vil foregå på baggrund af Kommissionens meddelelse fra juni 2021 om fremtidens arbejdsmiljø og EU's strategiske ramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen for 2021-2027. Kommissionens meddelelse træder i stedet for EU's tidligere strategi for arbejdsmiljøområdet, som udløb i 2020.

Den nye strategiske ramme sætter dagsordenen for Kommissionens arbejde på arbejdsmiljøområdet i de kommende år. Kommissionen præsenterer i sin strategiramme tre centrale prioriteter. De rummer alle en række nye initiativer til medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter.

Kommissionens tre prioriteter er

1. at foregribe og håndtere ændringer i arbejdsformer som følge af den grønne, digitale og demografiske omstilling.
2. at forbedre forebyggelsen af arbejdsrelaterede ulykker og sygdomme og herunder fremme en nulvisionstilgang til arbejdsrelaterede dødsfald.
3. at øge beredskabet mod nuværende og potentielle sundhedskriser.

Kommissionens strategiramme er en meddelelse. Det betyder, at den ikke skal forhandles med medlemsstaterne, og at den ikke er juridisk bindende.

Det er min forventning, at debatten bliver en udveksling af synspunkter om Kommissionens nye strategiramme. Derudover forventer jeg, at medlemslandene vil komme ind på, hvordan de generelt ser håndteringen af nye arbejdsmiljøudfordringer i lyset af covid-19 og forandringer på arbejdsmarkedet. Sikring af et godt arbejdsmiljø er en hovedprioritet for mig og for regeringen, og vi bakker op om en stærk indsats for dette i EU.

Regeringen kan generelt støtte de hovedprioriteter og initiativer, som Kommissionen fremlægger i sin strategiramme. Vi hilser derfor strategien velkommen – det skal være trygt at gå på arbejde, og heri ligger også, at man skal kunne gå på arbejde uden frygt for at blive syg eller komme til skade. Det er derfor grundlæggende positivt, at strategien sætter fokus på at sikre sunde arbejdsmiljøer, og Kommissionen har indtaget en nulvisionstilgang til arbejdsrelaterede dødsfald. En nulvisionstilgang, som jeg selv sammen med flere af mine europæiske kollegaer har skubbet på for, blev en del af strategien.

Derudover er det positivt, at EU-strategien i vid udstrækning stemmer overens med prioriteterne i arbejdsmiljøaftalen fra 2019, som et bredt flertal i Folketinget støttede. Det gælder særligt for psykisk arbejdsmiljø, muskel- og skeletbesvær og kemisk arbejdsmiljø. Det er alle vigtige prioriteter for regeringen.

Kommissionen fremhæver i strategien, at kræftfremkaldende stoffer i arbejdsmiljøet er en af hovedårsagerne til arbejdsrelaterede dødsfald i EU. Beskyttelse af arbejdstagere mod eksponering af

kræftfremkaldende stoffer optager mig som minister meget. Regeringen støtter derfor op om strategiens planer om en yderligere indsats på området. Der er bl.a. forslag til EU-grænseværdier for fire nye stoffer og en høring om en femte ændring af kræftdirektivet. Regeringens holdning er imidlertid også, at EU kan være mere ambitiøse på området. Vi mener, Kommissionen bør overveje at fremsætte flere forslag til nye EU-grænseværdier, og det vil vi fra dansk side fremhæve som led i drøftelsen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Rådskonklusioner om integration af kønsaspekter (gender budgetting) i EU-budgettet

– Vedtagelse

Rådsmøde 3818 – Bilag 1 (samlenotat side 14)

Beskæftigelsesministeren: Rådskonklusionerne forholder sig til en rapport fra den europæiske revisionsret. Rådskonklusionerne understreger vigtigheden af integration af kønsaspektet i EU-budgettet. De opfordrer Kommissionen til i samarbejde med medlemslande at fremme indsamling af bl.a. data og analyse i forbindelse med EU-programmer.

Regeringen finder det positivt, at der sættes fokus på at skabe transparens om EU's budgetter, herunder fokus på fordelingen af midlerne på køn og relevante områder. Regeringen bakker generelt op om lige muligheder for at søge midler uanset køn. Samtidig er det vigtigt for regeringen, at integration af kønsaspektet ikke unødigt skaber tunge administrative processer. Regeringen kan derfor støtte rådskonklusionerne.

Alex Ahrendtsen: Jeg er ikke så glad for regeringens støtte til de kønsbaserede budgetter. Jeg synes, at det er en uskik, men jeg er ikke overrasket over regeringens holdning. Teksten er uklar, for der er forskel på »gender« og »sex« på engelsk, men den sproglige skelnen har vi ikke på dansk. Hvilke slags køn handler integration af kønsaspekter om? Er det de biologiske køn eller alle de mange øvrige køn, der efterhånden findes? Jeg tror, at Facebook opererer med 55 forskellige køn.

Beskæftigelsesministeren: I udkastet til rådskonklusioner står der, at Rådet

»underlines the importance of gender mainstreaming being applied across the EU budget, in line with the commitment enshrined in Article 8 of the Treaty on the Functioning of the European Union, whereby »In all its activities, the Union shall aim to eliminate inequalities, and to promote equality, between men and women.««

Som vi læser det, handler det om mænd og kvinder, og jeg læser umiddelbart mænd og kvinder som biologiske køn. Jeg ved ikke, om det giver anledning til yderligere spørgsmål, og i mellemtiden kan vi selvfølgelig også forsøge at afklare, om vi læser det rigtigt.

Alex Ahrendtsen: Jeg er bange for, at det ikke er helt så enkelt med hensyn til mænd og kvinder, som det står i teksten og i indstillingen. Det skyldes det andet, som ministeren læste op, nemlig »gender mainstreaming«, der jo går langt videre end det biologiske køn. Det er en ideologi, som bl.a. handler om, at køn er oplevet – en social konstruktion – og i dag er det der med mænd og kvinder jo ret flydende. Vil regeringen arbejde aktivt for, at der kommer til at stå biologisk køn i teksten, så der er fuld klarhed om betydningen?

Beskæftigelsesministeren: Jeg har stor respekt for Alex Ahrendtsens synspunkt i den bredere debat. Men som vi læser teksten, angår det mænd og kvinder, og regeringen har hverken et politisk ønske eller et behov for at få skrevet biologisk køn ind i teksten, selv om vi anerkender, at der kan være borgere, ikke bare i Danmark, men i hele Europa, som af den ene eller anden årsag er transkønnede, skifter køn.

Alex Ahrendtsen: Det er fair nok, at man har den holdning, og jeg ved også, at det har været regeringens holdning, siden den tiltrådte. Det komplicerer bare kønsbaserede budgetter helt enormt. Ministeren sagde, at udgangspunktet var, at det ikke måtte blive bureaukratisk. Men hvis man lægger til grund, at det er de oplevede køn, så bliver det et bureaukratisk uhyre, som kommer virkelig mange mennesker og virksomheder til skade. Kan ministeren ikke se, at det ville være smart at skrive biologisk køn ind for at holde bureaukratiet nede? Ellers udvikler det sig voldsomt og helt uoverskueligt.

Beskæftigelsesministeren: Jeg vil gerne gentage svaret: Det er vores meget klare og entydige forståelse, at teksten i rådskonklusionerne om »gender mainstreaming« i denne sammenhæng ikke handler om biologisk køn, men om ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet, lønmæssigt osv. Det er udgangspunktet, når vi læser teksten, og det er også med det udgangspunkt, vi har en indstilling om at kunne støtte rådskonklusionerne.

Alex Ahrendtsen: Lad mig spørge på en anden måde: Hvis det nu viser sig, at det handler om alle de utallige køn, og at de får en plads, hvilket jeg tror, de kommer til i kønsbudgetterne, vil regeringen så sætte foden ned, så vi undgår et voldsomt bureaukrati til skade for bl.a. danske virksomheder?

Beskæftigelsesministeren: Det er ikke vores forståelse, og det er heller ikke det, vi læser, at rådskonklusionerne lægger op til. I rådskonklusionerne henvises der direkte til traktaten, hvor det handler om mænd og kvinder, så det er også med det udgangspunkt, vi støtter rådskonklusionerne, og vi har ikke anden læsning af det, end at det også bliver resultatet.

Alex Ahrendtsen: Kunne jeg få et notat på regeringens position på det her område? Jeg er godt klar over, at ministeren kommer lidt uforberedt på det, og man kan ikke være nede i alle detaljer – det har jeg fuld forståelse for. Men jeg synes, at det kræver en omgang mere. Ministeren vender tilbage med et notat om alle aspekterne i »gender mainstreaming« i relation til de kønsbaserede budgetter, så vi kan få kredset ind, hvad EU egentlig taler om, for jeg synes, at det er ret væsentligt.

NOT Ministeren: Vi udarbejder meget gerne et notat om det spørgsmål til Alex Ahrendtsen. Jeg vil gerne igen understrege den klare og entydige læsning af udkastet til rådskonklusionerne, vi har – det angår en ligestillingssammenhæng.

5. Eventuelt

Uformel frokostdrøftelse om Kommissionens grønbog om aldring

Beskæftigelsesministeren: Det slovenske formandskab har uden for den formelle rådsmødedagsorden inviteret til en uformel frokostdrøftelse om Kommissionens grønbog om aldring. Her vil vi fra dansk side fremhæve, at vi støtter op om den, og vi håber, at grønbogen kan skabe grobund for gode diskussioner om aldring i EU-regi, der i sidste ende kan skabe bedre vilkår for ældre. Vi vil selvfølgelig også fremhæve, at det fortsat skal være i respekt for den nationale kompetence.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Siden sidst

Beskæftigelsesministeren: Ingen af disse sager er på dagsordenen for det kommende rådsmøde.

Direktivforslaget om mindsteløn

Dette emne har vi drøftet her i udvalget ved en lang række lejligheder, og regeringen har konstant stort fokus på det. Forhandlingerne om direktivforslaget er fortsat i gang i Rådets tekniske arbejdsgruppe. Her stiller en række medlemslande spørgsmål til forskellige dele af direktivforslaget, og flere centrale elementer står fortsat åbne. Det er også min forståelse, at formandskabet arbejder aktivt med nogle af de bekymringer, som er rejst i forhandlingerne.

Fra dansk side har vi fra begyndelsen sat os i spidsen for at finde et blokerende mindretal i Rådet, og vi har konsekvent indgået i alliancer med andre kritiske lande. Situationen er dog fortsat, at der ikke tegner sig et blokerende mindretal i Rådet. Det slovenske formandskab har tilkendegivet, at de arbejder for en generel indstilling til EPSCO-rådsmødet i december 2021. Det er endnu for tidligt at sige, om det vil lykkes, men det vil formentlig kræve, at Tyskland har en regering på plads. Hvis ikke det er muligt at samle tilstrækkeligt flertal i december, vil det kommende franske formandskab med stor sandsynlighed arbejde for en generel indstilling på rådsmødet i marts 2022.

Ingen kan være i tvivl om regeringens modstand imod dette direktiv, og derfor arbejder vi naturligvis stadig for et blokerende mindretal. Samtidig arbejder vi hårdt i forhandlingerne for at sikre, at et eventuelt direktiv ikke risikerer at underminere den danske model. Vores hovedfokus er, at direktivet ikke må give individuelle rettigheder med hensyn til mindsteløn. Vi mener slet ikke, at der er hjemmel i traktaten til individuelle rettigheder ved fastsættelse af løn. Rådets Juridiske Tjeneste har også vurderet, at der kun er hjemmel til rammer for regulering og ikke til en egentlig EU-mindsteløn og heller ikke til at regulere nationale mindstelønninger. Den pointe skal klart og tydeligt fremgå af teksten, så der ikke senere kommer såkaldt dynamiske tolkninger fra EU-Domstolen.

Vi kører fortsat et tæt parløb med Sverige, og sammen presser vi hårdt på over for såvel det nuværende som det kommende EU-formandskab. I august 2021 besøgte den franske beskæftigelsesminister og europaminister Danmark for at drøfte netop mindstelønsforslaget. Et forslag, som Frankrig støtter varmt. Det er ingen hemmelighed, at Frankrig gerne så deres eget arbejdsmarked udvikle sig i retning af det danske. Derfor oplever jeg også, at franskmændene lytter, når vi fra dansk side gør skarpe indsigelser imod mindstelønsdirektivet. Men der venter helt sikkert svære forhandlinger.

På mødet med mine franske kollegaer gjorde jeg det meget klart, at et eventuelt direktiv må respektere traktatens grænser og fuldt ud respektere parternes autonomi. Lad mig slutteligt gentage, hvad jeg tidligere har sagt: Uanset hvordan direktivteksten måtte udvikle sig, har vi fortsat mulighed for at stemme nej i sidste ende. Derudover vil vi fortsat kunne anlægge et annullationssøgsmaal ved EU-Domstolen, hvis vi vurderer, at et endeligt direktiv går for langt i forhold til traktaten. Det vil afhænge af en samlet vurdering, som jeg selvfølgelig vil forelægge for udvalget, når et forhandlingsoplæg bliver aktuelt.

Lad mig understrege, at regeringen naturligvis vil sørge for at forelægge et forhandlingsoplæg i passende tid, hvis sagen kommer på til generel indstilling til december 2021. Indsatsen for at sikre den danske model fortsætter, og jeg vil fortsat holde udvalget tæt orienteret om relevante udviklinger i sagen.

Forslaget om løngennemsigthed

Jeg har tidligere orienteret udvalget om sagen. Der har indtil nu været afholdt en række møder på teknisk niveau, primært med fokus på afklarende spørgsmål. Det skyldes ikke mindst, at mange lande har en lang række spørgsmål til det meget detaljerede forslag. Det slovenske formandskab vil gerne fremme sagen, men udvekslingerne på teknisk niveau er ikke for alvor kommet i gang.

Sagen er for nuværende sat på til generel indstilling i december 2021, men det ser ikke særlig realistisk ud. Mange lande ønsker mere tid til at forstå og vurdere det omfattende og tekniske forslag. Jeg forstår omvendt, at Europa-Parlamentet er godt i gang med deres betænkning og mulige ændringsforslag og har ambition om at nå til enighed sidst på året. Jeg forventer fortsat et længevarende forhandlingsforløb, hvor jeg ønsker tæt samarbejde med Folketinget.

I regeringen støtter vi helt overordnet EU's ligelønsprincip. Vi ønsker et samfund, hvor mænd og kvinder reelt har lige muligheder, og hvor løn ikke afhænger af køn. Det er med det afsæt, vi vil gå til forhandlingerne. Vi ser dog fortsat med bekymring på detaljeringsgraden i forslaget. Flere elementer synes umiddelbart svært forenelige med den danske model, hvor løndannelsen i vidt omfang er overladt til arbejdsmarkedets parter. Det gælder særligt blandt forslagets meget detaljerede bestemmelser om håndhævelse og tilsyn.

Regeringen vil være optaget af at skabe respekt for parternes rolle og autonomi, og vi vil arbejde for, at eventuelt nye tiltag kan implementeres gennem kollektive aftaler og på at tilpasse nye krav, så de i højere grad passer ind i et dansk setup. Jeg vil dog understrege, at vi også er optaget af de gode takter i forslaget. Synlighed og information om mænds og kvinders aflønning og en styrket ligelønsindsats på alle niveauer er relevante greb for at fremme ligeløn.

Revision af forordning 883 om koordinering af sociale sikringsordninger

Jeg kan oplyse, at der kun har været afholdt trilogforhandlinger den 1. marts 2021 under det portugisiske formandskab. Det forlyder, at Europa-Parlamentet og Rådet fortsat har svært ved at nå til enighed. Det er derfor usikkert, hvornår der kan indgås en endelig aftale. Indtil da arbejder regeringen for at trække aftalen så meget som muligt i retning af de danske ønsker.

Alex Ahrendtsen: Først ros til regeringen for det gode arbejde med at sikre mindstelønnen og friheden og den danske model. Fra Dansk Folkepartis side er vi meget trygge ved det – det er glimrende.

Kim Valentin: Jeg vil godt rose ministeren for en klar fremlæggelse. Det er selvfølgelig ikke alting, man er enig i – sådan er det jo altid – men løngennemsigthedsdirektivet er jo en endnu større trussel for den danske model end mindstelønsdirektivet, så jeg er glad for, at ministeren var klar i mælet på det område. Jeg er også glad for, at ministeren lagde vægt på at inddrage alle partier i det kommende arbejde, for det er vigtigt.

Beskæftigelsesministeren: Tak for at understrege og fremhæve regeringens arbejde på de to meget vigtige direktiver om mindsteløn og løngennemsigthed. Vi skal være meget opmærksom-

me på, at de enten ikke bliver til noget eller ikke går for langt. Jeg er også meget glad for bemærkningen om, at Europaudvalget og dermed også Folketingets partier føler sig hørt og inddraget. Det er meget vigtigt for både mig og regeringen som helhed, at Folketingets partier i videst muligt omfang står sammen i disse meget vigtige spørgsmål. Jeg har også en klar fornemmelse af, at langt de fleste partier gør det, og det vil være regeringens videre indgangsvinkel, at der er en tæt inddragelse af Folketinget og Europaudvalget.

Mødet sluttede kl. 15.40.